

15.dopis

Londýn 19. února 1946

Drazí!

Tak jsem měl v pátek 15. večer v Leedsu přednášku v kruhu International Voluntary Service for Peace. Přijela zvláště Olga Misařová z Huddersfieldu a velmi se zajímala o všechnu naši práci za války i po ní. Také jsme mluvili o akci na Opavsku. Hodně zájmu bylo o naše poměry sociální, národnostní. Hostem jsem byl u výborných lidí, manželů Inebnitových. Je univ. profesorem v Leedsu, oba jsou z román. Švýcarska, mají dvě dcery. Coletta (23 letá medička) byla mou oddanou posluchačkou, 21 letá André pracuje v Friends Relief Service v Paříži. Mme Inebnit se starala o mně mateřsky a v jejich vlídném prostředí jsem velmi pookřál. V sobotu jsem jel do Huddersfieldu. Kraj je beznadějně smutný, komíny, kouř, jednotvárné budovy, moře slamů, žádná zeleň, žádný les, jen továrny na textilie. Misařovi mají hezký pěkný dům, zahrádku, všechno úhledné a čisté, takže pí Olga se tu cítí šťastně po těžkých zkouškách, které podstoupili nejprv jako internovaní, pak ve službě (paní byla nějaký čas jako služebná, pan prof. Misař jako buttler). Byl jsem rád, že jsem je navštívil, hlavně kvůli prof. M. Je mu 74 let, ale cítí se zdravý a svěží, chtěl by být užitečný, ale nemůže. Pracuje v továrně jako podřízený úředník a trpí velikým steskem po domově, po užitečné práci osvětové. Hned by se vrátil do Vídně, kde by mohl být jako pensista, ale pí Olga se nemůže za k tomu za nic odhodlat – všechno se jí líbí, všechno tu má ráda – pravý opak pana Misaře. Byl šťasten, že si se mnou mohl pohovořit po česky a postěžovat. Pí Olgu pak zas hlavně zajímaly sociální a politické události.

Pí Olga vzkazuje Ti, Olgo, velmi srdečné pozdravy, stejně jako Marta Steinitzová, u níž jsem strávil celé nedělní odpoledne. Olga i Marta jsou sice dále ve velmi přátelském vztahu k Brownovým, ale od pacifizmu daleko se vzdálily (stejně jako Elsa). A to – objektivně musím dodat nemalou vinou některých anglosaských pacifistů, kteří rozumí pacifismu tak, že vlastně podporují a omlouvají nacismus. O tom prvním až po mém návratu, bude-li vás to zajímat. Marta se hlavně zajímala o židovskou otázku. Pečuje teď o svých asi 7 sester – má hodně starostí. Učí a přednáší od rána do noci. Hodně zestarala, ale živá a energická je dosud.

V neděli dopoledne byl jsem se svou hostitelkou a její dcerou v Quaker Meetingu a pak jsem měl besídku se 14 kvékerskými dětmi. Bylo to velmi hezké.

V pondělí večer po návratu do Enfieldu, strávil jsem večer s Elsou. Dnes v úterý navštívil jsem ředitele Čsl. Ústavu Ing. Knapa, který se velmi zajímal o naše poměry a slíbil mi pomoc pro případ, že budu hledat nakladatele v Anglii pro „Ruku“. Navrhuje tento postup: Máme se obrátit na Miss Elsbeth Mackay, Praha XVIII., Na dračkách 3, domácí telefon 72729. Je úřednicí čsl. ministerstva informací (referentka pro hudbu a západní kulturu). Setkal jsem se s ní zde u Mrs. Sargantové. Je zase v Praze.

Ing. Knap ji doporučuje jako překladatelku (které bychom ovšem museli její práci zaplatit předem, ne až po přijetí nakladatelem). Máme vybrat několik míst (úryvky z kapitol) zvláště charakteristických pro dílo, dát zhotovit několik opisů a rozeslat je s příslušnými dopisy a doporučeními nakladatelům v Anglii, které by přišli v úvahu. Souhlasí, abychom to zkusili u Gollancze, ale také Vydavatelská oddělení svazu mládeže (Mládež Červ. Kříže) by přišly v úvahu. Lépe by bylo, kdybych nemusel knihu předkládati k přijetí já sám (jako autor), nýbrž buď některá osobnost nebo korporace.

Pro případ, že by Miss Mackay překlad odmítla, nebo její překlad nevyhovoval, navrhuje tyto:

1. Mr. Paul Selver, of Czechoslovak Embassy.
2. Mrs. Weatherall, Eton College, Windsor.
3. Tito dva překládali Čapkovy spisy a mají k tomu tedy vlohy
Miss Round, of C.F.O. Fursecroft, George Street, W.1.

Zájem o Českosl. je teď dost velký a bylo by dobře věc rychle předložit. Prosím tedy Olgu a Fedora:

1. Aby vybrali vhodná ukázková místa z „Ruky“ (Jedno nebo dvě, dějiště Praha; ostatní snad: Dva farmáři, V bouři, závěr).
2. Aby vyjednali s Miss Mackay brzký překlad.
3. Poradili se o dalším postupu (zda by nebylo možno zainteresovat Č. kříž).

Elsa román četla a velmi se jí líbí a říká, že Angličani by měli o něj zájem:

1. že jedná o českých chlapcích,
2. že líčí krásy Švýcarska, ne než si tu potrpí,
3. že obsahuje idee jim velmi blízké.

Dnes také jsem dostal výsledek usnesení British Control Com. for Germany and Austria, od Mr. Hynda. Je nejlépe vyjádřen v dopise, který Mr. Hynd poslal Janu Masarykovi a jehož opis přikládám.

Středa 20.

Rovněž přikládám zprávu Dr. Kohouta. Prosím Aničku, aby mi ji opsala na stroji a uložila v mém stole. Prosím Fedora, aby navštívil Dr. Kohouta a zprávu mu odevzdal a umluvil s ním další postup. Pro jednání s M. Menzelem doporučuji, aby s Fedorem šla Olga jako překladatelka (Menzel je Švýcar franc. jazyka). Dnes jsem mluvil o jeho paní. Je dobře informovaná, účastní se činnosti M. Č. K. se svým manželem a chce se hned po návratu do Prahy (asi za 14 dní) zúčastniti naší akce.

Zítřek 21. mám ujednanou schůzku se sekretářem zdejšího americ. velvyslance Mr. Winanta, Mr. Achillesem, který je přítelem Nevina Sayra. Budeme projednávat bod 6, Hyndova dopisu.

Dnes jsem dostal dopis 15. s novinami a vřelým přípisem Fedorovým. Děkuji! Víím, Fedore, že práce tam na mne čeká, a proto jsem zde tak velmi netrpělivý. Ale teď, zdá se, věc se začíná rozjíždět a nechci odejít dřív, dokud neučiním všecko, co je v mých silách a možnostech, abych si nemusel vyčítat. Proto prosím, poshovte ještě trochu, vynasnažím se pak všecko vynahradiť. Svůj pobyt u Miss Ruth Fryové zkrátím na nejnutnější míru, jen několik málo dní. Nejraději bych tam nejel, teď není čas na odpočívání, pro nás válka teprve začala, ale Grace a Runham tvrdí, že pozvání nemohu odmítnout. Odpusťte proto, prosím. Zato u strýce zůstanu jen asi 2 dni, to stačí. – Očekávám zprávy o pobytu Nevinově a jak přišel balík. Nedělá-li to těžkosti u pí. N., pošlu ještě jeden, ale už lehčí. – Jak pochodil Nevin u Dr. Kohouta? Co říkal o Hg a ostatních hotelích?

Je nezbytně důležité, aby Fedor ujednal s Dr. Kohoutem poradní a informativní schůzku, při které by byla i Olga, aby mohla připomenout leccos, nač by Fedor mohl zapomenout. Snad i Dr. Šťastný by měl

být přítom. Nemohu psát v úřední zprávě všechno, co by měli Dr. Koh. i Dr Št. vědět (2 návštěvy u J. M. a jeho výroky, jeho stanovisko). Teď je J.M. v Praze.

Dále příkládám opis dopisu H. Jonassena k vůli Vaší informaci. Odpověď napíše Dr. Kohoutovi o weekendu. Pochybuji, že bych mohl jeti – bude mne třeba v Praze.

Dopis pí. Ehrmannové je krásný a vzhledem ke mně nezasloužený. – Na hru O. Scheinpflugové velmi se těším.

Elsa prosí o zaslání našeho nového zpěvníčku!

Ing. Hoag vzkazuje p. Skalickému, že v každém případě (ať už najde nebo nenajde jeho anglického přítele), může sám i se svou rodinu počítat na jeho všemožnou pomoc. Jeho adresa zní: Ing. Boag, 32 Elsham Rd., London W. 14. Jakmile on nebo jeho žena přijedou do Německa, mají s ním vejít ihned ve spojení (ne-li poštou přes COBSRA nebo IVSP.)

Včera večer (v úterý 19.) byl jsem navštívit Marii Louise Moll, která je soc. pracovnící pro děti a mládež ve Stepney, ve východním Londýně. Jejich dům je jediný, který trčí téměř nepoškozený uprostřed moře zřícenin. Byl to hrůzný pohled. Všude kolem, na míle a míle, jen a jen zhroucené a vypálené domky chudých dělníků. V některých už zase bydlí lidé, jiní obývají nouzové chaty. A přece to byl krásný večer. Měl jsem kolem sebe děti, právě tak živé a přítulné jako naše žižkovské. Ukazoval jsem české písničky. Pak zas děti zpívali mně, některé já s nimi, a za chvíli po mně lezly a tahaly se o mně jak ty naše. Jsou v tomtéž stáří. Nakonec chtěly, abych šel s nimi k nim – do jejich domovů. Tak jsem šel. Znáám už ty příbytky ve slamech z minulých návštěv. Tak maličké, že naše byty jsou proti nim komnaty – a přece uvnitř je mnohem více pohodlí jakéhosi komfortu nežli u našich proletářů. Byl jsem v několika rodinách a všude jsem byl přivítán velmi roztomile a zvali mne mezi sebe. Žádná anglická pověstná rezervovanost! Většina tatínků se právě vrátili z války, někteří byli v Syrii, na vzdálených mořích a jinde. Většina těchto dětí prožila zde hrůzy „blitzu“ – německého bombardování. Některé byly na venkově, i ve Walesu, a zpívali mi waleské písně (naučili se keltštině). Když jsem se ptal, jestli někdo z rodiny jim při bombardování zahynul, všechny ruce se octly ve výšce... Také mnoho dětí ztratilo život a bylo zmrzačeno. Hlásí mi jeden přes druhého: brat, sestra, tatínek, teta, bratranec, babička atd. atd.

Vracel jsem se zpátky se smíšenými pocity... Marie Louisa posílá Olze mnoho srdečných pozdravů a obdivuje se její veliké činnosti.

Tak jsem Vám toho napsal až moc a hlavně přidal mnoho práce. Důležité a naléhavé práce. Prosím, na nic nezapomeňte! Jakmile se vrátím, kus té práce Vám odeberu. Zatím ji musíte dělat sami. Bůh Vám k tomu dávej sílu a Vám žehnej!

Objímá Vás a všechny ze srdce zdraví,

Váš Přemysl.

Těch 10 £ jsem v pořádku obdržel a srdečně děkuji.

Však jsem je už potřeboval! Je to vlastně málo, potřeboval bych víc, ale zatím si tu vypůjčím a pak to budu z Prahy hledět splácet.

Jeden opis mého dopisu Dr. Kohoutovi (překlad do franštiny nebo angličtiny) dej prosím, Olze, panu Menzelovi. Zajdi k němu a důkladně ho o všem informuj. Ušetříš mi tím psaní jemu. Nebudu mu proto na jeho dopis odpovídat.

Ve čtvrtek odpo. na švýcarském vyslanectví:

Právě jsem měl rozmluvu s velvyslancem Dr. L. Pozval si mne k sobě do bytu. Přes hodinu jsme rozmlouvali. Obsah řeknu doma. Čekám na švýc. vízum. Dostanu na 4 neděle. Tak dlouho tam ovšem nechci být! Weekend strávím v Jordans. Pak na skok k Ruth Fryové a letadlem do Paříže. Sedadlo už mám zamluvené.

CAPP - 00223